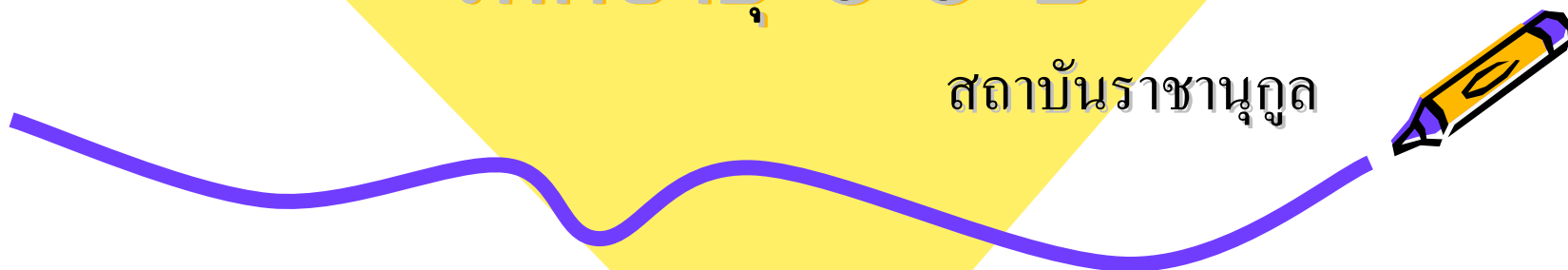

เทคนิคการกระตุ้นพัฒนาการ
กล้ามเนื้อมัดเล็กและภาษา
เด็กอายุ 3-5 ปี

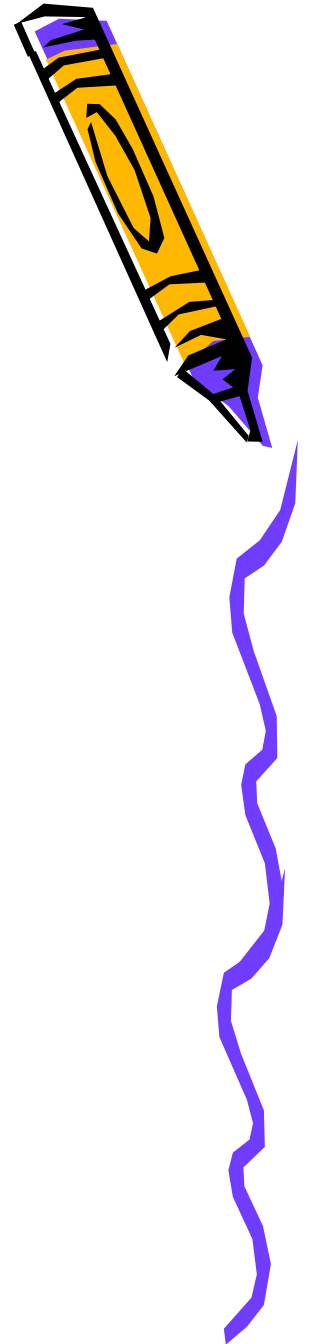
สถาบันราชานุกูล

กรอบการเรียนรู้

1. หลักและวิธีการจัดการพัฒนาการ

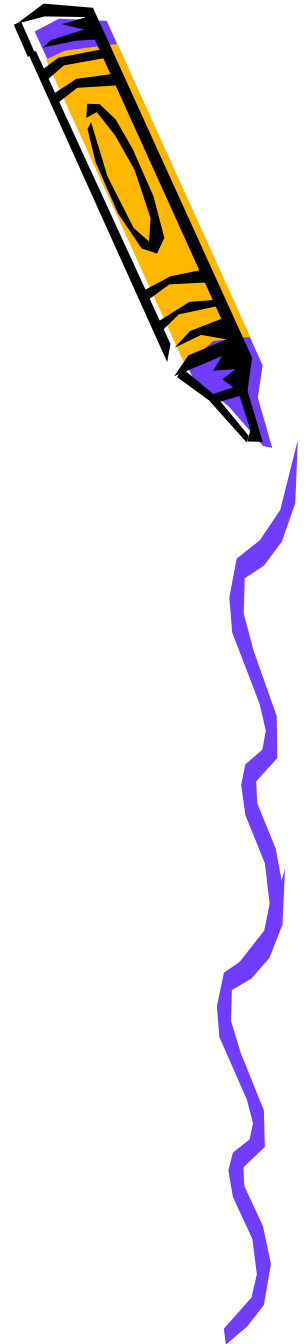
- วัตถุประสงค์
- วิธีการจัดการพัฒนาการ
- การแปลผลการจัดการพัฒนาการ

กรอบการเรียนรู้

2. หลักและวิธีการกระตุ้นพัฒนาการ

- วัตถุประสงค์
- ประโยชน์
- วิธีการกระตุ้นพัฒนาการ

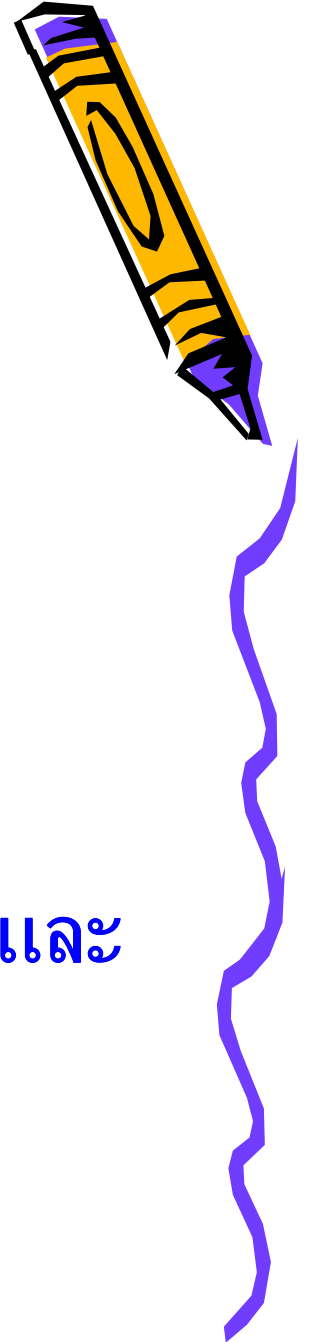

พัฒนาการเด็กมีกี่ด้าน ?
อะไรบ้าง?

พัฒนาการเด็ก

- ประกอบด้วย
 - 1) พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว(gross motor)
 - 2) พัฒนาการด้านการใช้กล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา(fine motor)

3) พัฒนาการด้านความเข้าใจภาษา (receptive language)

4) พัฒนาการด้านการใช้ภาษา(expressive language)

5) พัฒนาการด้านการช่วยเหลือตนเองและสังคม (personal-social)

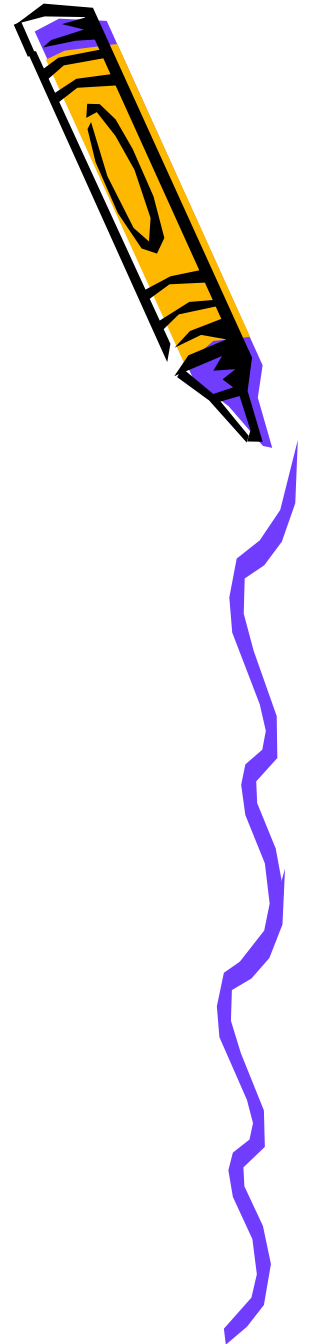

การกระตุ้นพัฒนาการ

- ประกอบด้วย

1) การคัดกรอง/ประเมินพัฒนาการ

2) การกระตุ้นพัฒนาการ

การคัดกรองพัฒนาการ

วัตถุประสงค์

- เพื่อค้นหาและเฝ้าระวังปัญหาพัฒนาการ

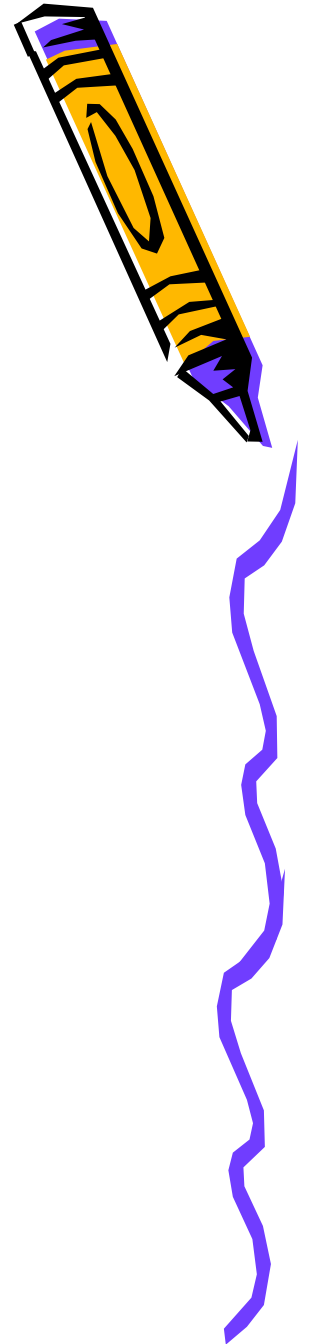

การคัดกรองพัฒนาการ
ทำได้โดยวิธีใดบ้าง ?

วิธีคัดกรองพัฒนาการ

- สังเกต
- ชักถามคนใกล้ชิด
- ทดสอบพัฒนาการทั้ง 5 ด้าน

ลักษณะแบบคัดกรองพัฒนาการ

แบ่งเป็น 10 ช่วงอายุ คือ

- 2, 4, 6, 9, 12, 18 เดือน

- 2, 3, 4, 5 ปี

ตัวอย่าง แบบคัดกรองพัฒนาการเด็ก

อายุ 2 ปี

คช./คณ.....นามสกุล.....วคป.เกิด.....อายุ....ปี...เดือน

วันที่ทดสอบ...ผลพัฒนาการ ☐ปกติ ☐เสี่ยงล่าช้า

ทักษะ	อุปกรณ์	วิธีทดสอบและ เกณฑ์ตัดสิน	ผ่าน/ไม่ผ่าน	แนวทางการ ฝึก
Gm: วึ่งเต็ม ฝ่าเท้า.....	พื้นราบ	ผู้ทดสอบยืน อยู่กับเด็ก... ผ่าน เด็ก...	+	1.

ตัวอย่าง แบบคัดกรองพัฒนาการเด็ก

อายุ 2 ปี

คช./คญ.....นามสกุล.....วคป.เกิด.....อายุ....ปี...เดือน

วันที่ทดสอบ...ผลพัฒนาการ ☐ปกติ ☐เสี่ยงล่าช้า

ทักษะ	อุปกรณ์	วิธีทดสอบและเกณฑ์ ตัดสิน	ผ่าน/ ไม่ผ่าน	แนวทางการ ฝึก
Fm: เลียนแบบการ สร้างรถไฟ	ก้อนไม้ สี่เหลี่ยม ลูกบาศก์ 3X3 ชม. 6 ก้อน	ผู้ทดสอบพูดว่า "เรา กำลังจะสร้างรถไฟ.... ผ่าน เด็กเลียนแบบ สร้างรถไฟได้	-	1..... 2..... 3.....

ตัวอย่าง แบบคัดกรองพัฒนาการเด็ก

อายุ 2 ปี

คช./คญ.....นามสกุล.....วคป.เกิด.....อายุ....ปี...เดือน

วันที่ทดสอบ...ผลพัฒนาการ ☐ปกติ ☐เสี่ยงล่าช้า

ทักษะ	อุปกรณ์	วิธีทดสอบและเกณฑ์ ตัดสิน	ผ่าน/ ไม่ผ่าน	แนวทางการฝึก
RL: ซื่อร้ายะ ของร่างกายได้ 4 ส่วน	-	ถามผู้ปกครองเด็กว่า... เช่น ผมมือ ปาก....." ผ่าน เด็กซื่อร้ายะแต่ละ ส่วนได้ถูกต้อง2ใน3 ครั้ง	+	1..... 2..... 3.....

ตัวอย่าง แบบคัดกรองพัฒนาการเด็ก

อายุ 2 ปี

คช./คญ.....นามสกุล.....วคป.เกิด.....อายุ....ปี...เดือน

วันที่ทดสอบ...ผลพัฒนาการ ☐ปกติ ☐เสี่ยงล่าช้า

ทักษะ	อุปกรณ์	วิธีทดสอบและเกณฑ์ ตัดสิน	ผ่าน/ ไม่ผ่าน	แนวทางการ ฝึก
EL:ใช้คำ กิริยา 2 คำ เช่น นั่ง นอน ยืน ผลัก	ของเล่น เช่น รถ โรงรถ ตุ๊กตา	ให้เด็กเล่นของเล่น จดคำกิริยาที่เด็กใช้ ผ่าน เด็กพูดคำกิริยา	+	1..... 2..... 3.....

ได้ 2 คำขณะเล่น

ตัวอย่าง แบบคัดกรองพัฒนาการเด็ก

อายุ 2 ปี

คช./คญ.....นามสกุล.....วคป.เกิด.....อายุ....ปี...เดือน

วันที่ทดสอบ...ผลพัฒนาการ ☐ปกติ ☐เสี่ยงล่าช้า

ทักษะ	อุปกรณ์	วิธีทดสอบและเกณฑ์ ตัดสิน	ผ่าน/ ไม่ผ่าน	แนวทางการ ฝึก
PS:ไม่ ร้องไห้เมื่อแยก จากแม่	-	ถามผู้ปกครองว่าเด็ก อยู่ที่โรงเรียน... ผ่าน เด็กแยกจากแม่ ได้โดยไม่ร้องไห้	+	แม่ต้องอธิบาย ให้เด็กทราบ....

แต่ละช่วงอายุประกอบด้วยพัฒนาการ 5 ด้าน
ด้านละ 1 ข้อ คือ

1. กล้ามเนื้อมัดใหญ่
2. กล้ามเนื้อมัดเล็กและสติปัญญา
3. ความเข้าใจภาษา
4. การใช้ภาษา
5. การช่วยเหลือตนเองและสังคม

วิธีการใช้แบบคัดกรองพัฒนาการ

1. กำหนดอายุจริงของเด็ก
2. ทดสอบข้อทักษะเฉพาะช่วงอายุของเด็ก
เช่น อายุ 2.11 ปี ให้ทำการคัดกรองเฉพาะ
ข้อที่อยู่ในช่วงอายุ 2 ปีเท่านั้น

3. ถ้าอายุจริงของเด็กไม่ตรงตามช่วงอายุในแบบ
คัดกรอง

(2, 4, 6, 9, 12, 18 เดือน/2, 3, 4, 5 ปี)

เช่น เด็กอายุ 3 เดือน ให้ทำการทดสอบที่อายุ 2
เดือน

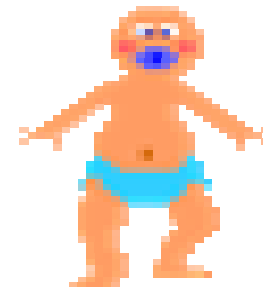
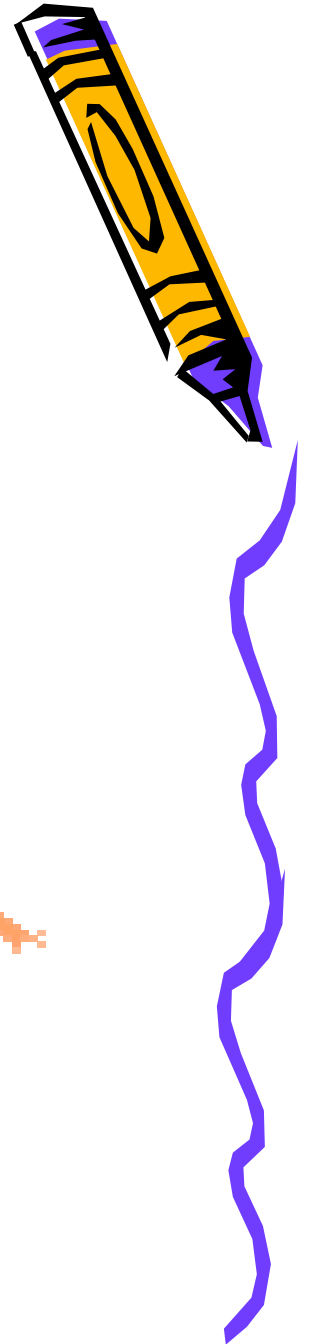
4. อุปกรณ์ วิธีทดสอบ และเกณฑ์ผ่าน ให้ทำตาม
วิธีการในแบบคัดกรอง

5. ขณะทดสอบต้องไม่ให้ความช่วยเหลือ
หรือ
ชี้แนะเด็ก

6. กรณีเด็กไม่ให้ความร่วมมือ

- ให้ผู้เลียงดู เป็นผู้ทดสอบ
- ชักถามพ่อแม่ / ผู้เลียงดู

การแปลผลการคัดกรอง พัฒนาการ

ปกติ เมื่อเด็กทำได้ครบทุกข้อในช่วงอายุ
ที่ทดสอบ

แต่ ควรติดตามพัฒนาการ
ต่อไปเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเพื่อ
เฝ้าระวังปัญหาพัฒนาการ

การแปลผลการคัดกรอง พัฒนาการ

เสียง / สงสัย เมื่อ

1.เด็กทำไม่ได้ตั้งแต่ 1 ข้อในช่วงอายุที่ทดสอบ

แนะนำ

1)ให้การส่งเสริมพัฒนาการเบื้องต้น 1 เดือน

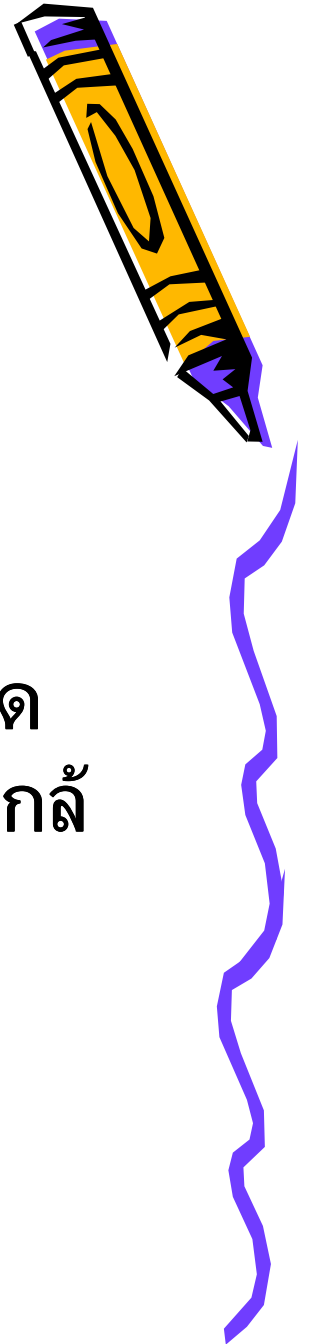
2) ประเมินซ้ำ ถ้ายังทำทักษะข้อนั้นไม่ได้ ควร
ส่งต่อเพื่อตรวจสอบพัฒนาการอย่าง
ละเอียดต่อไป

2. ถ้าเด็กทำไม่ได้ตั้งแต่ 2 ข้อขึ้นไป

แนะนำ

- ส่งต่อเพื่อตรวจสอบพัฒนาการอย่างละเอียด
ยังศูนย์บริการสาธารณสุข หรือโรงพยาบาลใกล้
บ้าน ที่มีคลินิกส่งเสริมพัฒนาการ

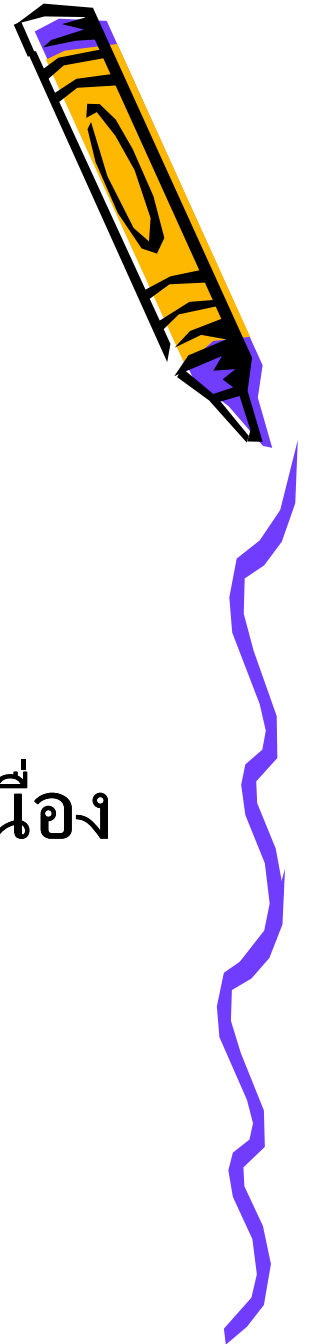
การแจ้งผลพัฒนาการ

1. กรณีพัฒนาการปกติ :

- ขณะนี้เด็กมีพัฒนาการสมวัย
- แต่ควรติดตามเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

เมื่อ

เด็กมีอายุมากขึ้น

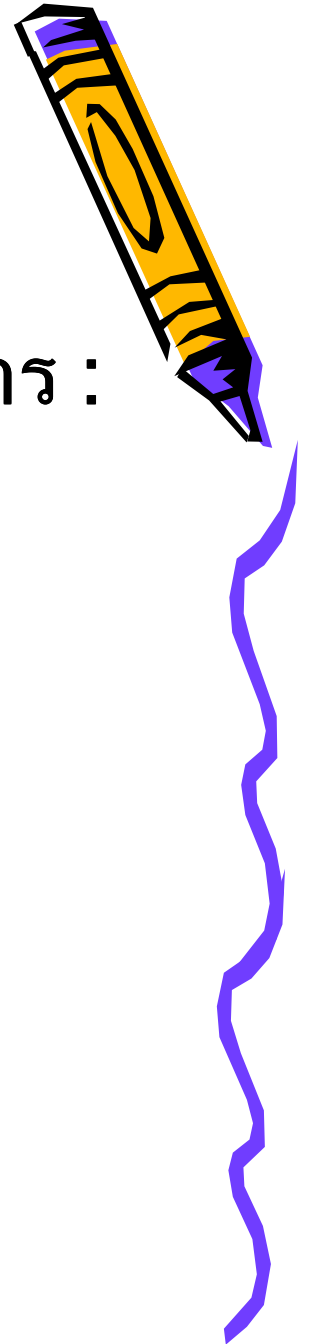

2. กรณีเสี่ยงหรือสงสัยว่าจะมีปัญหาพัฒนาการ :

- ขณะนี้พัฒนาการในเรื่อง.....
ไม่เป็นไปตามวัย เนื่องจาก

1. เด็กขาดโอกาสในการเรียนรู้เรื่องนั้นๆ

2. เด็กอาจมีปัญหาบางอย่างที่เราไม่รู้ เช่น
สายตา การได้ยินบกพร่อง เป็นต้น

การกระตุ้นพัฒนาการ

วัตถุประสงค์

- เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการปกติตามวัย/
ใกล้เคียงกับวัยให้มากที่สุดตามศักยภาพของเด็ก

ตัวอย่าง กระตุนพัฒนาการเด็ก

อายุ 3 ปี

คช./คญ.....นามสกุล.....วคป.เกิด.....อายุ....ปี...เดือน

วันที่ทดสอบ...ผลพัฒนาการ ☐ปกติ ☐เสี่ยงล่าช้า

ทักษะ	อุปกรณ์	วิธีทดสอบและเกณฑ์ ตัดสิน	ผ่าน/ไม่ ผ่าน	แนวทางการ ฝึก
RL:เลือกวัตถุ ขนาดใหญ่และ เล็ก	วัตถุ 3 ชนิดๆ ละ 2ชิ้น เหมือนกันแต่มี ขนาดใหญ่และ เล็ก...	วางซ้อน 2 ค้น ตรงหน้าเด็กแล้วพูดว่า ผ่าน เด็ก...	-	1.ใช้วัตถุ 3 ชนิดๆละ 2 ชิ้น.... 2..... 3....

หลักและวิธีการกระตุ้นพัฒนาการ

1. ขั้นเตรียม

- จัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ และข้อทักษะที่จะสอน
- นัดหมายผู้ปกครองเด็ก

Q&A

การสอน RL อายุ 3 ปีต้องใช้
อุปกรณ์อะไรบ้าง ?

หลักและวิธีการกระตุ้นพัฒนาการ

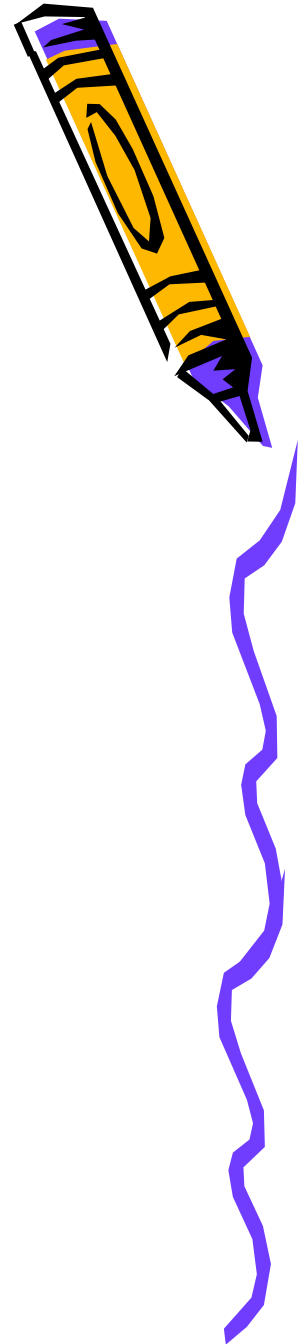
2. ขั้นตอน

- อธิบาย/ชี้แจงข้อทักษะและวัตถุประสงค์ของการสอน
- สาธิต
- ออกคำสั่ง
- รอคอย(3 - 5 วินาที)
- ช่วยเหลือ(กาย/วาจา)

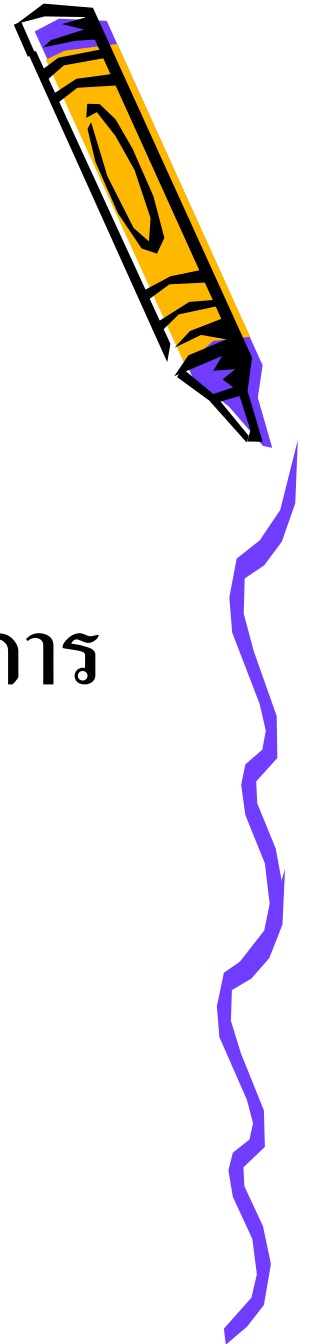
Q&A

บอกวิธีการสอน RL อายุ 3 ปี

Q&A

- ความแตกต่างของ**วิธีการ**คัดกรอง กับ การ
กระตุ้นพัฒนาการ คือ?

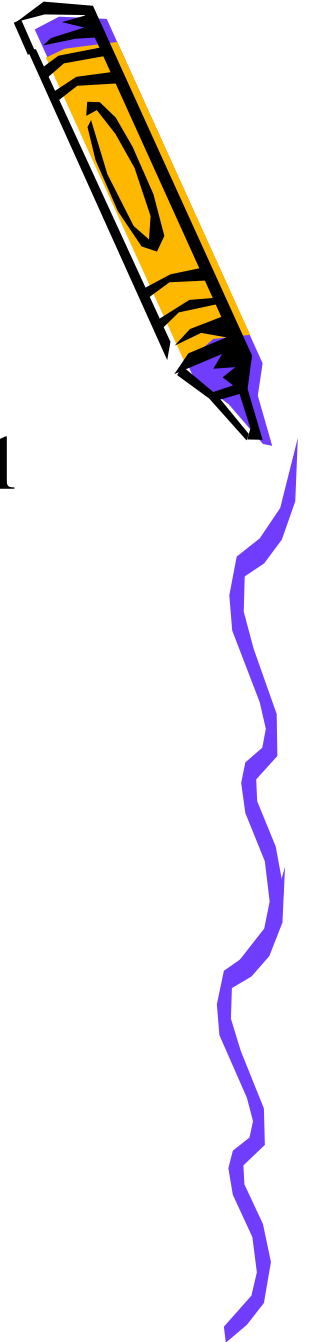

Q&A

- ในการคัดกรองฯถ้าเด็กทำข้อทักษะไม่ผ่าน 1 ข้อ

ท่านจะแจ้งผลแก่ผู้ปกครองว่าอย่างไร?

และท่านจะแนะนำให้ทำอะไร?

Q&A

- ถ้าเด็กไม่ผ่านตั้งแต่ 2 ข้อขึ้นไปท่านจะแจ้งผลว่าอย่างไร?และควรทำอะไรต่อไป

